

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologōn diaphorōn syngammata palaia kai orthodoxa

Gessner, Conrad

Tiguri, 1560

VD16 G 1810

De Conciliorvm Canonibvs Et Primvm de Niceno concilio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72021](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72021)

DE CANONIBVS APOSTOLORVM.

ANONES qui vulgo Apostolorum nominantur à Clemente Romano uersi & collecti dicuntur, sed Isidorus apud Gratianum distinctione 16. ab hæreticis incerto auctore cõpositos esse scripsit. Canones enim, inquit, qui dicuntur Apostolorum, seu quia eosdem nec se des Apostolica recepit, nec sancti patres illis assensum præbuerunt, pro eo quod ab hæreticis sub nomine Apostolorum cõpositi dignoscuntur, quamuis in eis utilia inueniatur, tamen ab auctoritate canonica, & Apostolica, eorum gesta constat esse remota, atq; inter apocrypha reputata. Ad hanc Isidori sententiam illud etiam accedit, quod testimonio auctorum probatorum huiusmodi canones destituuntur. Nam neq; Iustino, aut Irenæo, aut Clemente, aut Origene, aut Eusebio, aut Hieronymo, aut Ambrosio, aut Athanasio, aut Augustino, aut etiam Gelasio inter authentica Apostolorum scripta referri uideas. Præterea pleriq; canones in concilijs quæ longè post habita sunt, nempe in Antiocheno, Niceno, Chalcedonensi tum conditi dicuntur, tum ut à Patribus constituti allegantur. Quin etiam multa in ijs dicuntur quæ apostolicæ doctrinæ & rebus ac historijs illius seculi refragantur. Verum Isidorus in præfatione Conciliorum. Concilijs, inquit, præposuimus canones apostolorum, licet à quibusdam apocryphi dicantur, quoniam plures eos recipiunt, & sancti patres eorum sententias synodali auctoritate roborauerunt, & inter canonicas posuerunt constitutiones. Cum autem duo fuerint Isidori, prior Cordubensis episcopus Augustini *ὁ ἄριστος*, alter Hispalensis illo posterior, senioris testimonio uti Gratianum existimo, posterioris autem esse præfationem concilij præfixam. Nam quod inquit hos canones synodali auctoritate roboratos esse, factum est in synodo Constantinopolitana in Trullo, quæ conuocata est post sextam synodum sub imperatore Iustiniano II. Zepherinus etiam Romanus episcopus in epistola ad episcopos per Siciliam, horum canonum meminit. Et Leo IX contra epistolam Nicetæ abbatis contendit canones hos esse Apostolorum. Verum hi in numero canonum inter se non conueniunt, nam à Leone 50, à Zepherino 66, in concilio Constantinopolitano 85, munerantur. Vnde colligere licet hos canones non ab apostolis editos esse, sed paulatim collectos & uno postea nomine esse comprehensos, cum à diuersis diuerso tempore emanassent.

DE CONCILIORVM CANONIBVS ET PRIMVM
de Niceno concilio.

Nicenum concilium à Constantino in Nicæa Bythinia congregatum est anno post Christum natum 325. Causæ quæ piæ Imperatorem ad hanc synodum conuocandam impulerunt duæ fuerunt. Primum dissensio erat inter Orientis, & Occidentis ecclesias de die Paschæ, quæ multis annis magnas & graues dederat turbas, & ecclesias distraxerat, atque ad eam Orientem, & Occidentem hostiliter commiserat. Præterea Alexandria in Aegypto ab Arrio, cum illi in episcopatu Alexander prælatus esset, controuersia mota est de diuina natura filij Dei, quam Constantinus literis scriptis, & missis Alexandriam Osio Cordubensi episcopo frustra sedare conatus est: Arriana enim hæresis magis inualefcere cœpit, ac longelateq; grassari: quam obrem utriq; malo Imperator occurrendum esse existimans, Synodum Nicenam conuocauit. Ius enim conuocandi Synodos imperatores antiquitus habuerunt. Damnatus est in hoc concilio Arrius cum nouo suo dogmate, ac fidei symbolo tota sacrarum literarum sententia de trinitate explicata: deinde certa celebrandi paschatis ratio siue dies constituta est. Quoniã uerò dissensiones magnam in tota politia ecclesiæ *ἀταξίαν* inuehere solent, decreta aliqua ad mores & politiam ecclesiæ regendã edita sunt, id quod deinceps fere in omnibus synodis factum est. Ad dijudicandas aut huiusmodi regulas canon sacrarum literarum adhibendus est, à quo cum aliquando recesserint boni Patres facile labi & impingere potuerunt. Nam & in his Nicenis canonibus edendis unus Paphnutius obstitit, quominus grauis, & iniqua lex de celibatu sacerdotum contra sacram, & aposto-

licam doctrinam statueretur. Præterea in huiusmodi decretis obseruandum est quod Gratianus ex Gregorio refert, regulas sanctorum patrum pro tempore, loco, persona & negotio instante necessitate traditas esse.

DE ANCYRANO CONCILIO.

Ancyrana synodus annis aliquot ante Nicenâ celebrata est, quo tamen anno ignoratur. Interfuit huic synodo ac etiam præfuit Vitalis Antiochenus episcopus, qui ante Nicenâ synodū obiit. Adfuerunt præterea Marcellus Ancyrâus, Amphio Epiphaniensis, Germanus Neapolitanus, Alphius, Apamenus, Narcissus Neroniadis, & alij quidam episcopi qui deinde Niceno quoque concilio interfuerunt. Fuit autem Ancyra Galatiæ metropolis, circa quam Galli Tectosages habitauerunt, hodie ut ferunt Mediacus nominatur. Quidam hoc concilium Anchyritanum alij Anquyranum, sed perperam nominant.

DE CONCILIO NEOCAESARIENSI.

Neoçæsariense concilium etiam ipsum ante Nicenâ celebratum est annus tamen huius concilij æque ut Ancyrani ignoratur. Præfuit huic concilio idem qui & Ancyrano, Vitalis Antiochenus: deinde interfuerunt etiam in hoc concilio Germanus Neapolitanus, Amphion Epiphaniensis, Alphius, Apamenus, Leontius Cæsariensis Cappodociæ, Longinus item Neoçæsariensis, Salaminus Germaniciæ, Narcissus Neroniadis & alij quidam episcopi, qui ante in Ancyrano, & postea quoque in Niceno concilio præsentis fuerunt. Neoçæsaria uero Põti Polemoniæ ciuitas est, in qua olim episcopus fuit Gregorius qui propter miracula quæ fecit Thaumaturgus nominatus est. Fuerunt autem (quantum coniectura assequi possum) duo hæc concilia conuocata non ad excutienda & confirmanda dogmata fidei, sed ad collabentem illis in locis ecclesiæ disciplinam confirmandam & restituendam. Meminit utriusque concilij Gratianus distinctione 16, quo etiam loco 24 canones Neoçæsariæ editos esse scribit, qui numerus uitiatus uidetur, cum nostra ætate in omnibus exemplaribus solum 14 habeantur.

DE CONCILIO GANGRENSI.

Gangrensis synodus post Nicenam conuocata est propter Eustachium Sebastiaz Armeniarum episcopum, hic enim coniugium prohibuit, & à carniū cibo abstinendum esse docuit, unde factum est ut multi coniugalem coniunctionem dissoluerent. Et qui communionem in ecclesia uitarent, eis in priuatis edibus ut communicarent, suasis. Seruos, qui Deum colere uel cum prætextu pietatis statuissent, etiam præter dominorum uoluntatem libertate donauit. Et quum ipse singularem sibi & insolitum philosophorum more habitum sumpsit, tum nouas quoque sectatoribus suis uestes dedit. Mulieres ne comâ haberent constituit. Stata ieiunia auersatus, Dominicis diebus potius ieiunandum esse docuit. In coniugum domibus preces fieri prohibuit. Ac si Laicus quisquam coniugium in matrimonio legitimo habens, presbyter lectus esset, eius benedictionem & communionem perinde atque piaculum abominandum deuitare iussit. Hæc ille atque alia huiusmodi & docuit & egit, quapropter Gangrensis in Paphlagonia synodus cum exauthoratum, eum institutis suis, anathemate quoque iugulauit. Nicephorus ecclesiasticæ historiæ lib. 9. cap. 45. Socrates lib. 2. cap. 43. Sozomenus lib. 3. cap. 14 refert, Eustachium Armenijs, Paphlagonibus & ijs qui ad Pontum habitant monasticæ uitæ auctorem fuisse, ac leges tulisse de rebus ad hanc pertinentibus, quin etiam nonnullos Asceticum Basilij ab hoc scriptum affirmare. Eumque nimio studio uitæ monasticæ in absurdas has opiniones & traditiones delapsum esse. Nonnullos tamen hos errores non illi sed discipulis eius ascribere.

DE CONCILIO ANTIOCHENO.

Antiochiæ plures synodi conuocatae fuerunt, Canones tamen hi in quibusdam editionibus Latinis referuntur ad synodum quæ Antiochiæ in ancænijs conuenit. Celebrata uero